

גילי

שמים עמוקים של חורף ליוו אותי לתחנה. שמש טובה חיממה אנשים לא עסוקים, חייכתי בתחושה מוזרה לשכנות אקראיות שטיילו שלווות עם העגלות שלהן. לא מכירה את השעה הזאת בכלל, כבר אחרי שנים עשרה.

הנייד שלי שר 'דום להשם והתחולל לו'. חיים אחי.

השתקתי אותו. הוא חושב שאני בעבודה, כמו כל יום, יכולה להרשות לעצמי כמה דקות בשבילו על מנת להשלים אותן אחר כך.

השמש חיממה גם אותי בלי אפילו, האוטובוס 'נכנס לתחנה' כבר ארבע דקות. תהיתי מה יכולה להיות הבשורה המדהימה שזהבה, הבוסית שלי, הבטיחה.

היא התקשרה אלי אתמול בעשר וחצי בלילה, יציאה חמורה בשביל יקית שכמותה. ביקשה שאבוא היום רק לקראת צהריים, כך שנוכל לשבת שתינו יחד עם מיכל אחראית הפרסום שלנו.

אמרתי לה שאין לי סידור לילדים אחר כך. "אז תביאי בייביסיטר", היא הגיבה. לא מתאים לה. לא הסכימה בשום אופן לספר לי בטלפון מה העניין, רק שזה משהו טוב.

"את פוחדת שמישהו מצותת לך?" צחקתי מאוד.

"יש דברים שלא מדברים בטלפון".

"טוב", אמרתי בכניעה. היא הייתה הבוסית.

- - - קיפלתי כביסה כל הבוקר, הדחתי כלים. סיימתי שבעה מדפים לפסח. הגיעה עת נקם - אני לא אהיה בבית לפני חמש.

חיים צלצל שוב, הנמכתי אותו. האוטובוס שקשק ונכנס לתחנה. עליתי, תיקפתי. קול שיר עלה מהתיק שלי. חיים. שוב!

נדרכתי כולי. אתקשר אליו ברגע שאגיע. "אני באוטובוס", לחשתי לפומית. ניתקתי.

שניית עיכול והפלאפון התעורר לחיים שוב. נשמתי. מקווה בשבילו כל כך לחיים נורמליים, איך הוא יוכל כשאינ לו טיפה. יכולת איפוק, הבנה להרפות. זאת התנהלות של ילד בן חמש.

נתתי לו לצלצל באוזני עוד דקה. לא הייתי מסוגלת עוד. עניתי בתחושת כשלון עמוקה, אני לא רוצה לדבר בפלאפון ברחוב אבל אוטובוס הוא לא ממש רחוב וחיים הוא אח שלי, לא יכולתי להשאיר אותו כך תלוי.

"אני באוטובוס", לחשתי שוב.

ממתינה עקשנית קטעה אותי. השדכנית. לרגע אזלו ממני הכוחות כולם.

"הם רוצים לבוא לראות אותי", חיים התעלם מהלחישה הנוזפת שלי. הופך בבת אחת מחסר יכולת איפוק כרוני לבחור נרגש ומבוהל שבסך הכול חייב את עזרתי. "אני לא יודע מה לעשות. מה אני צריך... מה להגיד להם?"

"הם רוצים? לבוא? היום?" הלחישה הקולנית שלי גרמה לנוסעת לפני להסתובב ולתלות בי מבט סקרן-תוהה. "אתה לא רציני. אתה... בטוח?"

"כן, הם התקשרו לאבא", הוא נשף. "הוא במשמרת ארוכה בחנות ויש עומס גדול, ככה הוא אומר. הוא לא יכול שיכעסו עליו. ואני צריך..."

"אתה צריך - -" חליפה נורמלית וכובע, כמעט אמרתי בקול. ונעליים. ולא יודעת מה עוד. לא חשבתי שיש לזה סיכוי להיות אמיתי, איך נרדמתי בשמירה. "הרבה דברים", סיימתי. "אני אגיע לעבודה ואתקשר אליך אם ירצה השם. חיים, אני..."

השכנה מלפני נדרכה. ההתרגשות פעמה בי, הפחד פרפר בי. "נדבר", קיצרתי. לא יכולתי לומר לו את אשר על ליבי.

חיים אחי הקטן. בן העשרים ושלוש. והיא בחורה טובה... ממש... יחסית לכל מה שיכולנו לצפות... ובן-ציון, איך הוא ירגיש כשהרכבת תיסע בלעדיו, הטיפה המרה התעקשה להשתחל לכוס שלי.

"אולי נדחה למחר", הוא התקשר שוב, אבוד. "אני לא יודע איך... ואף אחד לא נמצא".

"איפה אמא?"

"בשוק, היא נסעה לקניות, כל מיני דברים זולים. אמרה שתביא פרחים".

"תגיד לה שעוד שום דבר, זאת רק התחלה". זה מה שחסר להם, לנו, פרחים מהשוק עכשיו. "עוד רגע אני מתקש..."

האוטובוס עצר. ניתקתי. כמה דקות ואני באזור התעשייה, אפילו לא ניסיתי לסדר את המחשבות שלי בינתיים.

הבלגן התזזיתי של תלפיות תמיד מסחרר אותי, כאילו משהו זרק לשכונה אחת חנויות מפעלים אנשים כבישים מעורבבים יחד בלי שום סדר הגיוני.

פילסתי דרך ביניהם בלי להסתכל ימינה או שמאלה. נכנסתי לבניין, פניתי ימינה לצעצועי דינה בע"מ. התקשרתי לחיים. הידיים שלי רעדו. "הייתי באוטובוס קודם ולא יכולתי..." התנצלתי קלושות. "אז מה, הם באמת? רוצים? היום? לא, אל תדחה. בשום פנים ואופן. אני..."

"פוחדת שהם יתחרטו?" הוא התעניין בספק חשש ספק סרקזם דקיק.

כן. "מה פתאום, אתה אוצר והם יודעים את זה. אבל שידוך צריך לקדם", התנשפתי בדרכי פנימה. "שמא יקדמנו אחר. אתה יודע. אז מה... אתה צריך הרבה דברים. חליפה, ונעליים, וכובע. וחולצה. תשלם באשראי שלי כמובן".

יודעת שמנדי לא יאהב את זה. אבל מה אני יכולה לעשות, ברור לי שחסרים לו כפתורים מכל כיוון והחליפה כולה במצב לא מספיק טוב. הוא חייב לקנות חדשה. כל אחד מבין שטיפשי להוריד שידוך רק כי אחות של החתן המיועד לא הסכימה לתת לו הלוואה. 'או מענק', מישוה אמר בראשי.

"מי ילך איתי?" הוא היה אבוד. "מתי את מגיעה הביתה?"

התבוננתי מיואשת בשעון. אולי אבקש מזהבה לשחרר אותי אחרי הישיבה המשותפת עם מיכל.

"אני אנסה לצאת מוקדם", הבטחתי לו. "תברר שעה שנוח להם".

"הנה את סוף סוף", הבוסית שלי נזפה בי קלילות. "מיכל כבר מחכה. שנשב?"

השדכנית צייצה מהתיק שלי. לא הייתה לי טיפת סבלנות לבשורה של זהבה, לא משנה מה היא תהיה. לא יכולתי כמובן להגיד לה - רואים את אחי הערב, אני חייבת לטפל בזה. היא גם לא הייתה מבינה בכל מקרה למה זה קשור אלי. יש לו הורים, לבחור. הלא כן?

"משה מור-יוסף, אתן בטח מכירות את השם שלו", המשפט שלה זמזם בין שרידי הכרתי.

השם הדהד לי במעומעם מכותרות העיתונים. "טייס מראשי המחאה, נכון?" תקעת.

היא צחקה בטוב לב.

פצוץ בפיגוע? תורם למוסדות תורה? לא שאלתי. לא הוכחתי גאונות יתר הצהריים הזה.

"בטח מכירה", מיכל גילתה את הידענות שלא זכיתי בה. "בעולם של השיווק הוא מושג שלומדים אותו. בן אדם שצמח מאפס".

"יפה", זהבה רוותה נחת. "היו לו כמה סטארטאפים מוצלחים שהזניקו אותו גבוה, מילד בשכונת מצוקה למליונר שהוא היום".

"כמו רמי לוי?" מצאתי את עצמי שואלת. התיאור הצליח להדליק אותי בלי שהתכוונתי, כבר מזמן גיליתי שלרוב האנשים יש כפתורי הפעלה נסתרים.

מיכל הכינה לשלושתנו קפה, התעלמה כרגיל מכך שאני שותה רק שוקו.

"הוא ראה את הפרסומים של רותי והתלהב", זהבה המשיכה בינתיים. עוד כפתור הבהב.

רותי. בובת המחמד שלי, מוצר הדגל. גומי רך, עיניים נוצצות. כפות ידיים גמישות שאפשר לשלב זו בזו ושיער טבעי, רך וגולש, שאפשר לעצב לכל תסרוקת שהיא גם אחרי שהוא נרטב.

שיווקנו את רותי עם תיק תואם לבחירה, נעליים אמיתיות וקולקציית בגדים להחלפה. הייתה לה אפילו מיטה משלה, שמיכל פרסמה תחת הכותרת 'חלומות ילדות'. הרבה תהיתי כמה נשים הגשימו את חלומות הילדות הישנים שלהן עצמן כאשר הזמינו אותה לבנותיהן.

"כל הפרויקט של בובות שמותאמות לך אישית, זה מצא חן בעיניו", זהבה אמרה בינתיים. הנייד שלי רטט שוב. התעלמתי ממנו, לא בלי נקיפה.

כמה התלבטנו לפני הפרויקט של רותי מותאמת אישית. זהבה חששה מהעלויות, אני פחדתי להיכשל. מרים, המורה שלי לעיצוב תעשייתי, דחפה אותי להעז. להתקדם הלאה.

בנינו רותי שאפשר להזמין לפי ההעדפות של הילדה. לעצב את הפנים מחדש, להעניק להן את הצבעים הרצויים. לבחור גודל מתאים, סוג של שיער. לא רציתי לחשוב על הסינים שעשו את העבודה המתישה הזאת

בשלושה דולרים לשעה. כן שמחתי בבנוס החודשי שנוסף למשכורת שלי, בגללם. אנשים אהבו את הרעיון שלנו.

זהבה פחדה בהתחלה לפרסם בובה יקרה כל כך במודעות רחוב. אני חשבתי שרותי תכניס אותנו לתודעה, גם אם כבובה לעשירים.

בהמשך נוכל ליצור עבודה העתקים קטנים יותר, זולים יותר. מִינִי רותי. גם בלי כל האופציות הם עדיין ימתגו את מי שיקנה אותם.

מיכל חשבה כמוני, בנינו יחד בריף לפרסום. נדהמנו מכמות האנשים שהיו מוכנים לשלם מאות שקלים על בובה איכותית.

זהבה עוד התפעלה בקול מההצלחה שלנו. חיים ניסה שוב. מסכן, מגיע לו לגמרי שאעמוד לצידו עכשיו. אבל אני לא יכולה לבקש ללכת הביתה כשהיא באמצע נאום מתרגש.

"זה דבר שכבר קיים בעוד מקומות, בובות לפי הזמנה", ציינתי. רק כדי להפגין נוכחות וקשב.

"זאת רק הוכחה שעשיתן עבודה טובה", היא הבזיקה חיוך. "הפרסום באמת היה נהדר", מיכל קרנה מנחת. "והמוצר - מה יש לדבר. היא באמת בובה מדהימה, רותי. עומדת בכל הבטחה. את הרי יודעת שהיא הזניקה את המכירות שלנו".

היה תורי לחיוך. אילצתי את השפתיים שלי להתרחב, לחץ הרטיט אותי. מי יודע מה קורה שם. "סליחה זהבה, אני חייבת רגע לצאת, משהו משפחתי דחוף", קטעתי אותה במקום להודות על המחמאה.

היא עיקמה אף אבל נימוסיה לא הניחו לה להגיד מילה.

"כן, אני פשוט בעבודה", התנשמתי באוזני השדכנית. "אני אצא ברגע שאני יכולה", הבטחתי לה. "כן, תקבעו להיום, בטח. אסור לעכב".

"אני בעד", היא הסכימה איתי. השיחה הבאה הייתה שוב לחיים. "זה יהיה הערב, ימצאו איזה בית כנסת. שאבא ש... ה... הבן אדם יגיד איפה נוח לו. מקום שקט וצדדי", הדגשתי. מישוהו אצלנו עוד עלול להציע שאבי המיועדת יבוא לפגוש אותו בישיבה.

"הוא רוצה לשתף איתנו פעולה", חזרתי לתוך נאום של זהבה. "מצא חן בעיניו שאנחנו מפעל קטן, מעט עובדים. פחות אנשים שידברו. יש לו מיזם פורץ דרך, 'בסט פרנד'. החבר הכי טוב".

אוקיי.

"אנחנו מתכוונים לאביזרים פיזיים שתושלת בהם תוכנה מבוססת בינה מלאכותית, ויוכלו לשמש כחבר טוב אישי למשתמשים שלהם. בדידות היא המגפה המכאיבה ביותר של העולם המערבי".

דמיינתי את רותי מציגה רגל קדימה, מחייכת אלי. "אני רותי", היא אומרת, כאילו נמסכו בה חיים פתאום. בבובה שאני עיצבתי.

"זה יכול להיות חלום", השפתיים שלי התרחבו מעצמן.

הסלולרי שלי צלצל. חיים.

"כמה הוא רציני?" מיכל רצתה לדעת. זהבה דיברה על אביזרים למבוגרים, כאלו שיתאימו לבוגרים בעם אבל עדיין יאפשרו חוויית משתמש. צריך רעיונות, אופק. שעות נוספות.

חיים, השדכנית. זהבה. חיים. רותי התבוננה בי בעיני חרוזים מהפינה.

החיים שלי, החיים של אחיי. נקרעתי ביניהם. תמיד.

גלי

רק בלילה, כשהמרוץ הסתיים, קלטתי את עומק ההבטחה.

רוח זמזמה בחוץ כשניערתי עייפה את המפה מפירווי העוגה.
מידרדרים אל הרצפה בשתיקה אחרי התקווה הגדולה, תוהים מה
יהיה בסופה.

איך ברחתי כך לזהבה באמצע המסיבה.

עברנו הרבה ביחד מאז המודעה האפורה ההיא. דרושה גרפיקאית
מתחילה לחברת צעצועים בתלפיות, שש מילים יבשות על נייר עיתון.
אם לא שהייתי נואשת לעבודה לא הייתי מבחינה בה בכלל, אפילו
מתחילה לא הייתי עדיין.

כמה טבעי שזהבה רצתה שאהיה איתה בשמחתה עכשיו, כשחלומות
שאפילו לא עלו בדמיונה מתגשמים.

במקום זה קוששתי ממנה אישור בחצי פה לצאת מוקדם, נידבתי לה
בתמורה שביבי מידע מפוזרים. רואים את אחי היום, זה אצלי בבית.
חשוב שאהיה. למעלה מאחת עשרה שנים שהיא מעסיקה אותי והיא
לא באמת יודעת עלי שום דבר.

הורדתי את האגרטל מהשולחן, ניגבתי אותו מאבק דקיק שחמק ממני
אחר הצהריים. הוא הסתיר את חיים מעיני הערב, קלטתי רק מחצית
ממנו. יושב חיוור, דרוך. מחייך בנימוס, משיב כהלכה. אחי הקטן והטוב.

אמרתי לאבא שלא כדאי אצלם בבית. יהודיתי תקלוט אולי, עלולה
לדבר. חבל. אצלי הילדים קטנים יותר, הולכים לישון מוקדם. אזהיר
אותם לא לצאת. מקובל שבאים לבית של הסבתא, אם אין סבתא אז
אחות. זה טוב, ככה זה טוב.

טיפסו האולי מחותנים במדרגות שלנו, הניחו יד על ידיה שלמה.
נכנסו לסלון שלי, עמודי ספרים מסודרים. ספה הכי פשוטה. כסאות.
מפה נעימה על השולחן.

כל מה שצריך, שום דבר מיותר לא. שיראו שאפשר להיכנות מהבית
שלנו, להקים מסגרת מושלמת. מה המחשבות הלא יפות שעולות בי,
אני עייפה מדי.

טאטאטי בעיניים חצי סגורות, נשימות ישנות עלו מהחדרים.
כמה כוח הייתי צריכה אז, שלוש עשרה שנה אחורה. נשואה טרייה
שמחליטה שאחיה חייב עזרה בגמרא. מכריחה את כולם לאפשר לו
לקבל אותה. כמה היה לי קל להתייאש, לעצום עיניים. לתת לחיים ללכת
על מסלולם הטבעי.

מנדי לא הבין מה פתאום אנחנו צריכים לשלם על אברך. לא ידעתי
איך להסביר לו ששכנעתי את ההורים שלי שהחידר מציע עזרה בחינם.
שזה כן מוצדק לקצץ את הסכום הזה ממלגת הכולל שלו, אנחנו כבר
נסתדר. כמו שהסדרתי כל החיים. פתאום זאת כבר לא הייתה החלטה
רק שלי.

לחיים לא היה כוח להתאמץ עוד פעמיים בשבוע אחרי שעות החידר.
הוא רצה להתרווח על מיטת הנוער הישנה שלנו. לקרוא ספרים. לא
להתמודד שוב עם מה שקשה לו.

קניתי לו פרסים קטנים, אפיתי רק בשבילו. הטמנתי לו פתקים
לבביים, שיהיה לו מרץ להמשיך. "תנסה עוד קצת", דיברתי על ליבו.

"זה שווה לך. אם יודעים טוב את הגמרא אז יותר קל בשנים שאחר כך, ואם לא..."

תהיה כמו בן-ציון, לא אמרתי.

הלב שלי התרחב היום כשראיתי אותו. כל כך בקלות יכול היה ליפול גם הוא, להיות מהדורה נוספת של אחיו הגדול. לא מבין, לא מסתדר. נדחק חברתית, מוצא מקום רק בשוליים. מתכרסם קטנות, עולם הזה ועולם הבא. שחור בבדידותו בין לבושי טליתות.

אחרי כל הקריעה הזאת הוא ישב כאן הערב. בחור לתפארת שאולי, עוד מעט, יהיה סוף סוף חתן. מנורת הסלון ריצדה עליו, האירה את החיוך שלו כשדיבר. זה היה רגע של נחת.

רגע קצר מדי כי אחריו הייתי מותשת מדי מכל היום הארוך הזה כשהרהרתי באופן שבו הם התרשמו מאיתנו, וכמה כולנו דיברנו. ומי, אולי, קצת יותר מדי.

שאלתי את עצמי אם הם ביררו מספיק לעומק, ואולי חיים בכל זאת ילדותי קצת ותלוי. וישחזר דפוסים. מי התיר לי בכלל להפיל את הבחורה התמימה הזאת לסבך המשפחתי העמוק שלנו, מה היא אשמה שהיא כבר בת עשרים וחצי ואצלם שמונה עשרה זה מאסט.

"את מדברת שטויות", הלוואי שמנדי היה אומר לי. הוא לא אמר כי לא שמע, לבד התבוססתי עם עצמי כשקרצפתי כלים בעמל, השריתי גרגרי חומס שמי יודע מתי אבשל. פחדתי מללכת לישון וליפול בזרועותיהן של מפלצות החושך.

היטבתי שמיכות על ילדים ישנים, בדקתי שמחזיקי המוצץ מחוברים היטב. ליטפתי את אסתי שלי, מחובקת היטב עם בובה רותי. פתאום זהרה בי ההבטחה של הבוקר, הממה אותי בעוצמתה.

מישהו, עשיר אחד שכמובן שכחתי את שמו, התפעל מרותי שלי ומהפוטנציאל הגלום בה. הוא רוצה לזנק יחד איתנו קדימה.

הלילה בחלון שמולי התפקע מכוכבים ומהזדמנויות. השם שלי נרשם באותיות של זהב על עיצובים חובקי ארצות שאנשים מלטפים באצבעות מתפעלות. זה כבר לא היה דמיון מנותק.

העזתי לישון, נרדמתי מיד. בבוקר דקה לפני שיצאתי השדכנית התקשרה, הם רוצים את חיים.

מצידם אפשר לבוא לראות אותה היום. שם חדש לגלגל על הלשון, לאה'לה.

"תתקשרי לאמא שלי", אמרתי לה. "אבל שלא תקבעו לבוקר, אני אהיה בבית רק לקראת שלוש".

"זה בסדר, גם היא חוזרת מהעבודה רק אחרי ארבע", היא הרגיעה אותי. גרמה לי להתחרט על המשפט המיותר. אף אחד לא צריך להבין כמה גדול החלק שלי בתמונה.

יקים שמסתובבים סביב עצמם, מבולבלים וחסרי מעש, הם מחזה בפני עצמו. אף פעם לא ראיתי את זהבה כך.

"אני לא יודעת מה לעשות", היא מלמלה מוסחת. הכינה לי קפה שלא ארצה לשתות, הכינה כוס לעצמה. מילאה מחדש את קופסת הסוכר, הסתובבה סביבי והפריעה לי לעבוד. "עוד לא שמעתי דברים ברורים. פשוט נמשיך בייצור כאילו כרגיל, בינתיים. נכון? נניח הוא לא פנה אלינו עדיין. אני לא יכולה להשבית הכול עד שנדע מה הלאה".

"מה פתאום לעצור את הייצור?" ניסיתי להבין. ניסיתי להיות אמפתית, קשובה, נרגשת. כל מה שחשכתי ממנה אתמול.

"הבובות יצטרכו לעבור שינויים כדי להכניס לתוכן את מה שיגרום להן לדבר, אבל כמובן אני עדיין לא יודעת מה בדיוק נצטרך. השאלה

אם הוא ירצה להתאים את כולן, את חושבת שיהיו אנשים שירצו עדיין את הבובות הרגילות?"

מנין לי. כלומר, למה בעצם לא. מה פתאום שיפוסו בובות נורמליות מן הארץ?

"הבובות האלה הרבה יותר משוכללות, אבל את צודקת... איך אפשר לדעת... ובשבת צריך שזה לא יהיה חשמלי", היא התחבטה. חסתי עליה, היא אהבה דברים ברורים. יציבים. גם כך הרעיונות שלי היו לעיתים קרובות יצירתיים מדי בשבילה.

מה בובה תצטרך בשביל להיות חברה? לדבר, ללכת כמוכן. בובות הולכות היו כבר כשהייתי ילדה, הן לא צברו תאוצה. אולי היום יש מנגנונים משוכללים יותר, זהבה תרצה שאתאים אליהם את רות?

שנה שלישית בעיצוב תעשייתי ועדיין הראש שלי מתמלא ערפל סמיך כשהמושגים מורכבים מדי.

אנשים לא מעלים בדעתם. מה, שלוש שנים לימודים? הם נדהמים. מה יש להתעסק כל כך הרבה? את מכניסה נתונים לתוכנה והיא בונה לך מוצר, לא? זה תלת ממד הכול היום, אה?

גם אני לא העליתי בדעתי אי-פעם כמה פרטים קטנים מרכיבים את המוצרים הבסיסיים שכולנו משתמשים בהם בפשטות רבה כל כך.

הייתי מרוצה מעצמי כשהצלחתי לבנות דגם של קופסה ולשלוח לדפוס, הם חתכו אותה ואנחנו הרכבנו בעבודה ידנית מייגעת. כשהכרטיסים יצאו דקים מדי התייעצתי עם הגרפיקאית של בית הדפוס איזה קרטון לבחור בפעם הבאה. הכול היה פשוט כל כך עד שעברתי למגרש של הגדולים.

"מדע החומרים!" תמי אחותי לגלגה כשהתעניינה מה בעצם אני לומדת שם. "את משועממת או מה? הם לא יכולים פשוט ללמד אותך מה לעשות?"

"תחשבי שאני מכינה תבניות יציקה בשביל לייצר את המיטה של בובה רותי, ומנסה להתיר את העץ שממנו היא עשויה וליצוק אותו לשם

רק כי אין לי מושג שעץ לא נמס בחום", נתתי לה את הדוגמה הכי טובה, הכי פשוטה.

"לא צריך להיות מדענית בשביל זה", היא מלמלה.

"אוקיי, אבל יש עוד אלפי חומרים שלא מתאימים ליציקה כי הם צמיגיים מדי או שבירים מדי, ואת זה אני כן צריכה לדעת", הסברתי לה בלהט. "בשביל זה אני צריכה ללמוד".

"יש המון תהליכי ייצור שאני צריכה לדעת לאילו חומרים הם מתאימים", סיפרתי לילדים שלי על הספה לפני שנעלמתי שוב אחר הצהריים. "עיבוד שבבי, ויציקות, והזרקות. וחיתוכי לייזר. אם אני משתמשת בדרך לא נכונה זה סתם יעלה למפעל שלנו המון כסף, והמשחק לא יצא מוצלח כמו שאתם אוהבים".

הם הנהנו צייתנים. הזכרתי להם את ברווזון האמבטיה החמוד שלנו שההדפס שלו נעלם אחרי הטבילה הראשונה במים, רק כי לא השתמשתי בגומי הנכון. הבימבה שדהתה ונסדקה כי המפעל שייצר אותה לא השקיע בפלסטיק עמיד בשמש.

אין לי מושג איך עבדתי פעם, בלי הידע העצום שמתפקע לי עכשיו בראש. ועדיין כשאני מדמינת בובה הולכת הראש שלי כואב ממאמץ. אני אהיה חייבת להתייעץ בלי סוף עם מרים המורה שלי, אולי אשלם לה שוב פרטי על שעות ליווי.

הבובה תצטרך מנגנון מיוחד, הרגליים שלה יהיו חייבות להיות יציבות. מה יישאר מהיופי שלה. מהרכות, מהרעיון. מהחותם האישי שהטבעתי עליה.

"אנחנו נאבד את רותי", אמרתי בקול, מוטרדת. "אי אפשר שהרגליים שלה יהיו פלסטיק. כל הרעיון שלה זה הגמישות, אולי אפילו כולה תצטרך פלסטיק בשביל ההליכה. אני לא יודעת איך אפשר יהיה..."

"את מוסחת מאוד", זהבה נהנתה לנזוף בי. "אף אחד לא דיבר איתי על הליכה. אפילו הבעות פנים אני לא יודעת אם הוא ירצה לשלב, אנחנו לא מדברים על רובוט הולך ומדבר אלא להכניס לתוכה בינה מלאכותית. את תוכלי לדבר איתה כמו שאת מדברת איתי עכשיו".

"אז נצטרך רק שינויים מבפנים", מיהרתי להוכיח ריכוז. "יצטרכו בטרייה? ומאורר לקירור אם כן. ואם היא מדברת אז גם רמקול, ומיקרופון להקליט שיחות... וחיישנים אולי... את יודעת מה יהיה הגודל של החומרה?"

"אני לא יודעת שום דבר", היא ציינה. "אז מה, בואי נשכח מזה בינתיים. נניח הוא עוד לא פנה אלי. אני לא רוצה לנדנד, לא טוב להיראות להוטים".

היא נעצרה שוב ליד השולחן שלי, המחול שלה התחיל להעיק עלי. "תמשיכי עם הלהקה של ברוזי האמבטיה", היא הגיעה למסקנה לבסוף. "תיקחי בחשבון שאולי גם שם נרצה להוסיף משהו, אז שיישאר מקום בפנים שיהיה חסין מים. ואם יישאר לך זמן, אולי תתכנני עוד אופציות. התומך הרגשי למבוגרים כמובן לא יהיה בובה, נצטרך חשיבה יצירתית כדי להחליט מה כן".

האתגר דגדג לי באצבעות.

"אני בודקת מה עם הבנות בינתיים", זהבה הלכה משם לאולם התחתון שבו ארזו הנערות ממע"ש, מפעל העבודה השיקומי, את הבובות לשיווק. "שיגמרן לפחות את הבובות שבהזמנה".

בערבו של היום המוזר הזה הלכנו, אמא שלי ואנוכי, לראות את לאה'לה.

"היא חמודה", אמרתי כשיצאנו.

"קצת סנובית", חמותה העתידית דאגה בקול. "שלא תשתלט על חיים".

"היא כנראה הייתה נבוכה", סנגרתי עליה. "בכל אופן באנו שתינו, אולי היא נלחצה. היא בסך הכול נערה צעירה".

"לא כזו צעירה", היא מלמלה. "אבל בסדר, גם חיים לא. נו, אם היא נראית לך בסדר אז בסדר. את יודעת".

ירדנו בשתיקה את המשך המדרגות. לא התקשרנו לשדכנית עדיין. לא טוב להיראות להוטים. זהבה אמרה, זהבה יודעת.

לאילה

רק אל תאפו, היא לא העזה לבקש כשהן שוב מילאו מקפיא.

אמא שלה ואחיותיה הגדולות הטביעו את חוסר הוודאות בשכבות של שוקולד נוגט. קישטו בזילופים מדויקים של ציפיה מתוחה ושוקולד לבן.

חברות שלה היו משתגעות מהעוגות שהיא הביאה למסיבות, לכי תסבירי להן שנולדת לתוך זה. שכבות מדויקות. מליות. גנאש. סכין ארוכה שפורסת ברגע לריבועי קונדיטוריות מדויקים. כשכולן סביבך אופות את מחליקה בטבעיות לתוך העשייה הזאת, כמו שאצל אחרות קראו ספרים, למשל.

המטבח הריח קפה ואגוזים. הבית כולו. לא היה לאן לברוח. במקרה הכי גרוע תמיד יהיו עוד שמחות ומגשים מעוצבים יתקבלו בהן בברכה. אנשים מודים כל כך, מתפעלים. לא מעלים בדעתם ששלחו להם אכזבה חתוכה יפה.

"אני נוסעת לכותל", היא הודיעה. נעלמה לפני שאמא תשאל למה הטון הזה, מקוים מחר לשמחה בעזרת השם. מה פתאום לחשוב רע.

מאותה סיבה שהיא בלעה את הלשון כשמי שאולי תהיה השוויגער
שלה שאלה בקול גדול למה היא לא המשיכה לימודים אחרי יו"ד ב"ת,
ומי שאולי תהיה גיסתה ניסתה להשתיק אותה.

מה תגיד להן - הלימודים יקרים כל כך, ואני כמעט התארסתי אז, לא
הייתה שום סיבה להירשם. בטח כשלא עברתי חוץ באנגלית וממילא לא
אקבל תעודת הוראה.

גם אחר כך אף אחד לא חשב שזה יארך כל כך הרבה זמן. עוד חודש,
עוד חודשיים. כולו אצלנו התחתנו עד גיל שמונה עשרה, מה פתאום
שדווקא אצל לאה'לה זה יהיה שונה.

אז קריר קריר את פניה. יש להם מספיק בעיות בשביל שהם ירצו
אותך, הוא נשב באוזניה בלעג. הרשתה לקצת התרגשות להיכנס לה
ללב. אולי בכל זאת מחר היא תהיה כלה.

ג'א

"אנחנו הישראלים הכי מוצלחים", העיניים של זהבה נצצו בבוקר,
במפעל העדיין קטן שלנו. שוב ישבנו עם מיכל, שוב היא הכינה לי קפה.
למה כבר ארבע שנים היא כאן ועוד לא אמרתי לה שאני לא שותה,
מפעם לפעם זה נהיה נעים פחות. "אומת הסטרט-אפ כמו שקוראים לנו
בעולם, ככה זה".

מיכל מהנהנת, בטח. אני אפילו לא יודעת מה זה סטרט-אפ. המוח
האחורי שלי מספר על רעיונות עסקיים חדשניים. ממתי זהבה מדברת
כל כך הרבה, חבל על הזמן של כולנו. יש עבודה.

"עוד לא בן שלוש, המור-יוסף הזה", היא המשיכה לפטפט בינתיים
באופן לא אופייני. "תחשבו כמה תעוזה הוא היה צריך בשביל המשימה
האולי חסרת-סיכוי הזאת. שנתיים ארוכות, צוותות של עובדים. אם הוא

לא היה מצליח הוא היה מאבד הכול. והנה, הלך לו. כשהחשיפה הגדולה תבוא העולם ירעש".

"אויש, נו, את מתכוונת שהוא יצר בינה מלאכותית שאפשר לדבר איתה? זה לא חדש", מיכל העלתה אדים. סיפרה לנו על מוקדנית של מסעדה, כמה שנים אחורה, שענתה לשיחת טלפון תמימה.

ללקוחה מעבר לקו היו שאלות ענייניות בקשר להזמנה. היא כחכחה והמהמהה במקומות המתאימים, סגרה יפה על יום ותאריך. למוקדנית לא הייתה שום סיבה לחשוד שהיא לא מדברת עם בן אדם אמיתי אלא הייתה שותפה לניסוי מוצלח.

זהבה שתתה שתי לגימות ארוכות של קפה. אני שתיתי מים, בלגימות קטנות.

"האמת שאומרים שכבר מזמן כל נציגי השירות בחברות הם בוטים", מיכל צחקה. ניסתה לפתח מחדש את השיחה. "פשוט לא מספרים לנו על זה".

בוטים? נציגי השירות חסרי הישע? "מי שבוטה זה הלקוחות", מלמלתי.

"אני מתכוונת ל**בוטים** כמובן", היא הדגישה את המלעיל. "תוכנות שמדמות בני אדם, קיצור של רובוטים. יא?"

חשבתי על דיני אחותי. נציגת שירות שמונה שעות ביום, חמישה ימים בשבוע. שכר מינימום עם בונוסים שרק האחרות מקבלות.

"הם לא בוטים", נשפתי את ההשפלה שלה. "בוטים לא נעלבים". והיא סופגת כל יום מלקוחות. זעם ובוז שלא משאירים לה חיוך לבוא איתו הביתה.

"הם יכולים להעמיד פני נעלבים, זאת לא משימה עד כדי גדולה בשבילם", מיכל מחתה. "וחוץ מזה את חושבת שהנציגים באמת נפגעים? הם הרי מבינים שלא מתכוונים אליהם אלא לחברה ההזויה שהם עובדים בה. באמת, למה שאני אחשוב שהגיוי לתקן מדף פלסטיק בודד במחצית מהמחיר המקורי של המקרר כולו?"

"אנשים נעלבים", אמרתי לה. "הם תמיד נעלבים, בהתנדבות, גם כשזה לא הגיוני בכלל".

"אז אולי באמת עדיף שיחליפו אותם ברובוטים במקום לשבור את הלב של כולם".

"לא במשמרת שלי", זהבה התחללה. "עוד מעט האנושות כולה מקבלת מכתבי פיטורין, הרובוטים יעשו הכול יותר טוב מאיתנו. לא רוצה לחיות כשזה קורה".

"משיח יבוא קודם", עודדתי את רוחה.

"ואני בכלל חושבת שכמה שיש יותר טכנולוגיה אנשים יותר מחפשים מגע אנושי", מיכל קימטה את כוס הנייר שלה. "כל הדיבורים על מורים דיגיטליים. גננות, מטפלות. רופאים. אני לא מאמינה בזה, בן אדם לעולם לא ייתן אמון במכונה".

"דברים קורים כל הזמן", זהבה קוננה. "אם מישהו היה מספר לך שנה שעברה שתדברי עם בינה מלאכותית ותהיי בטוחה שאת מדברת עם בן אדם, היית מאמינה?"

"תוכי מחופש לבן אדם", מיכל רטנה. "ארכן וטרחן שנתקע בעובדות הכי פשוטות".

"בסדר, זאת גרסת נסיון בסך הכול". גם זהבה גמרה לשתות, רק אני תקועה עם הקפה הקר שלי. מיכל באמת לא שמה לב שאני אף פעם לא טועמת ממנו? "היצרנים כבר הוציאו גרסה חדשה ומשודרגת יותר, משפרים את עצמם כל הזמן".

"נו נו. הם עוד רחוקים מהמוח האנושי".

עקבתי עייפה אחרי הפינג פונג הזה. ההורים נפגשים על ענייני כספים עכשיו, מנדי אמר שלא לעניין שאשתחל לשם. כמעט אסר עלי ללכת.

ידעתי שהוא צודק, זה לא יראה טוב. גם כך, אחרי החומר שהשדכנית אספה עלינו בשבועות האחרונים, הייתי צריכה לקוות שהיא לומדת שיעור קבוע בהלכות לשון הרע.

חרדתי מפני מה שיקרה בוועידת הפסגה. אמא שלי תופסת כזו לארג'יות לפעמים, והזוג הזה חייב בסיס. שיהיה לו מאיפה לחיות. אין לי כוח שיישאר בור תקציבי ענק רק כי היא החליטה לוותר למחותנים ולא לדרוש מהם אגורה. אני מרגישה רעה כשאני חושבת את זה, ארצית וחסרת אמונה.

אין לי כוח לגייס את כל הכסף הזה אחר כך, אני צועקת מבפנים. אני זאת שאצטרך לדאוג בסוף לכל מה שצריך, מה העניין למדר אותי מההחלטות החשובות ולתת לי להתמודד עם התוצאות שלהן אחר כך.

"יש דבר אחד שהבינה המלאכותית שמדמה שיחה לא מסוגלת לעשות. היא לא יכולה להגיב באמפתיה", זהבה ומיכל דיברו לי ליד האוזניים. התאמצתי להאזין להן, לפחות לשוות לעצמי הבעה קשובה. שלא יגידו שגם אני לא יכולה להגיב באמפתיה.

"תשאלי אותה מה לעשות אם את סובלת מדיכאון, היא כבר תיתן לך חמישה רעיונות איך להיחלץ מזה", מיכל קמה לפח. "וכמובן היא גם תזכיר לך בסוף שזה בסדר לבקש עזרה וחשוב מאוד לטפל בעצמך. נודניקית".

"נו, את מבינה לבד שזאת לא באמת הבעת רגש", זהבה התווכחה איתה. "חברה שתגיד לך כזה דבר, את מפטרת אותה במקום. נכון?"

"מלכתחילה", מיכל הסכימה.

"אז זהו, זאת פריצת הדרך שאני מדברת עליה. היזם שלנו הצליח לפתח מודל חדש, בי אף, שעליו מבוססת התוכנה שהם יכניסו לבובות. ההבטחה שלהם היא ששיחה עם בובה כזאת תיתן לנו הרגשה כאילו דיברנו עם החבר הכי טוב שלנו".

"זה מעניין", אמרתי בזהירות.

"מדעים", זהבה הצהירה.

'אמא' חייג אלי. קפצתי נשוכת נחש, התעלמתי משתיהן ונמלטתי החוצה.

"היום בערב", הקול שלה רעד.

"ברצינות? ו... סיכמתם הכול? הכול מאורגן? יש... איפה זה יהיה?"

"זה כבר על הצד של הכלה", היא מלמלה.

"אמא, זה... שמח ומרגש כל כך", לא יכולתי לנשום. איך בן-ציון מגיב, לא יכולתי לשאול. עם בן-ציון אף פעם לא היה לי קשר קרוב מדי, תמיד הוא דחה את הנסיונות שלי. אני דואגת לו רק בשלט רחוק.

"בעזרת השם, בעזרת השם. את אומרת שהיא בחורה טובה, נכון?" הקול שלה לא היה לגמרי בטוח.

"היא מצוינת", הבטחתי לה בחום. "הם פשוט קצת היו בלחץ שהיא לא למדה סמינר, היו לה-"

לא סיפרתי להורים שלי את הסיבה האמיתית - היא לא עברה חוץ באנגלית ולכן בכל מקרה לא היה לה סיכוי לקבל תעודה. זה לא היה פרט משמעותי ולא ראיתי סיבה לצער אותם. "אוהבים אותה מאוד", המשכתי לא ממש מאותו מקום. "הגננות והילדות. את לא צריכה לדאוג".

"אחי מתארס הערב", סיפרתי לזהבה ולמיכל. סוף סוף יכולתי להסביר למה אני כל כך מוסחת. הן לא באמת יכלו להבין.

"אנחנו נצטרך להתרחב קצת", התאמצתי לקלוט בכל זאת את המשפטים הבאים של זהבה אחרי שוך התרועעות. "גם אני כבר לא מה שהייתי", היא הודתה. לראשונה. "ותהיה הרבה עבודה... הרבה יותר ממה שהיינו רגילות. חושבת שאני אהיה חייבת עוד מזכירה בשביל הקטעים הטכניים. מכתבים, טפסים. הדפסות".

"תפרסמו?" שאלתי בקלילות.

"עוד לא, אולי אמצא מישהי שאני מכירה", היא קיוותה. "הייתה לי כבר פעם הצלחה עם מודעה". חייכנו אחת לשנייה. יקית או לא, אין כמותה בלתת הרגשה טובה. "אבל לא מתאים לי להתעסק עם מאה מועמדות שאני לא ממש יודעת מי הן. גם בשבילי, גם בשביל היזם, לא מתאים לו לחשוף את הסודות שלו לכל אחת. מכירות מישהי?"

"אני צריכה לחשוב, אולי יהיה לי רעיון", אמרתי בכבדות פתאומית.

חוששתני שאני מכירה מישהי. צעירה, נמרצת. טובה בשביל הטכני.
ההורים שלה עומדים לעשות את עסקת חייהם הערב, הם יקבלו באותה
חבילה גם חתן גם עבודה.

ההתלהבות הלכה ממני כליל. בושה באה במקומה. בושה במחשבה
הזו שעולה בי שחבל שהשידוך הזה הולך להיגמר כבר עכשיו, הלוואי
שהוא היה מחכה עוד חודש חודשיים ולא הייתי צריכה להמליץ
עליה לזהבה.

העבודה שלי. אף אחד לא יבין. המקום היחיד בחיים שלי שבו מותר לי
להצליח בלי להיות אשמה.

גלי

ל'לחיים' לא הזמינו אותנו. יכולתי רק לקוות שהכול בסדר, כמה טוב שלחיים יש קפוטה חדשה ונעליים, וכיבסתי עבורו את החולצה.

"יש לך מה ללבוש לאירוסים?" שאלתי את אמא שלי בפעם העשירית בטלפון. "ויהודיתי? אתן מאורגנות? שאני אבוא?"

"אני אלבש את הבגד השבתי שלי", היא הצהירה. "הוא כמעט חדש ומאוד יפה. וגם ליהודיתי יש בגד חדש".

חדש ויפה באמת. אני קניתי. בלב מפרפר רחצתי ילדים, הכנתי מערכות בגדים. הזר!!! אף אחד לא דיבר על זר!

"אוי ואבוי, שכחתי", אמא שלי נחרדה. "תראי מה זה, תמיד מרוב התרגשות זה קורה לי. מה יהיה? אז מה, נשלח לשבת?"

"לא, לא, חייבים לאירוסים", נחנקתי. זה כשל שלי לגמרי. הייתי צריכה להיות בטוחה שאף אחד חוץ ממני לא יזכור. "אני אתן לך טלפון של חנות, שתזמיני עכשיו?"

"אני צריכה שזה יהיה משהו בטעם טוב", היא התחבטה. "בחנויות הן לא יודעות, אף פעם אני לא מוצאת זר שמוצא חן בעיני. אז מה, תבואי איתי עכשיו?"

מצב חירום, עדכנתי את מנדי. הוא התכוונן לנוהל המתאים ונחלץ.

היינו חייבות לנסוע לקצה השני של העיר, שם גולדה החברה שלה מצאה עיצוב מיוחד. המעצבת שלהם, מי נתן לה רשיון לשילובי הצבעים הבלתי אפשריים האלה. ומי נתן לשעון רשיון לזוז כל הזמן. כבר שמונה, האירוסים עכשיו!

יהודיתי אחותי רטטה בסלולרי של אמא כל הזמן. עניתי לה בין שושנים אדומות וחמניות צהובות, שילוב מחריד שנשאתי בגבורה.

"לא מוצאת את הבגד שלי", היא ייללה. ביחד חיפשנו וירטואלית ברחבי בית הורי, נעצרנו לבסוף בסל הכביסה. יהודיתי שלפה אותו באצבע אחת מאחורי גבעת בגדים. "הוא מריח מגעיל", היא עדכנה בעליצות. "והוא מקומט גם".

ריבוננו של עולם! האורחים כבר מתחילים להגיע!

"תרענני אותו עם מגבון ניקוי רטוב", הדרכתי אותה. "תגהצי קצת הפוך בחום נמוך".

"אני לא יודעת לגהץ", נאום הנערה.

לא רציתי לחשוב על הבית שלי בעצמי, עלינו שנגיע לאירוסים לא יודעת מתי. מה אני עושה עכשיו, מצד אחד יהודיתי אחות של החתן, מצד שני הזר של הכלה.

"צריך גם מתנה", אמרתי אבודה לאמא שלי. "אולי מיקסר, אני אקפוז לקנות?"

היא אישרה. קניתי בחנות הכי יקרה בישראל, אין לי ספק בזה. לא הייתה לנו ברירה, לא הייתה לי דקה אחת מיותרת. "תסיימי פה את העיצוב והתשלום?" התנשפתי. "אני נוסעת אליכם לעזור ליהודיתי, יש לה בעיה עם השמלה".

"הבנות האלה", המוכרת צחקה. "עד שהכול מושלם הן לא רגועות, אה? אבל מסורה זאת, הבכורה שלך?"

"השנייה", פרגנתי לה רבע חיוך. המונית כבר צפצפה לי, כיבוד הורים זאת מצווה יקרה.

לווינו רבע כוס מרכז כביסה מהשכנה ממול, היא הודיעה שהוא נתון במתנה גמורה. ריססתי מרכז ומים על הבגד האומלל שהיה יפה כל כך על הקולב, אי פעם, לפני חודשיים. גיהצתי אותו הפוך בחום נמוך. למה הוא צריך להיראות כך. למה. ולמה הילדה אדישה.

"מדהימה בסדר גודל", יהודיתי חוללה סביב עצמה מול המראה כשהמבצע הסתיים. זה היה סוג של תודה רבה, כנראה. בכל מקרה לא הייתי פנויה לשמוע אותה.

כבר היה שמונה שלוש ושמונה ודודה דאוגה התקשרה בזירות מהאולם לשמוע מה קורה. "בשעון שלנו עוד מוקדם ממש", אבא בישר לה, שאנן. "תגידי למחותנים שיכוונו גם את שלהם".

הכנתי לאמא את השמלה, הוצאתי לה את הפאה. בשמונה ארבעים ושלוש היא נחתה פנימה, הוציאה ביצים מהמקרר. "אבל אמא, אנשים מחכים כבר", התחננתי. הרגשתי הבת הגרועה בתבל כשהיא נעתרה לי, משביתת חביתות שכמוני.

בשמונה חמישים ושתיים נופפתי לבני משפחתי היקרים שמילאו את המונית, הם אכלו עוגיות לבסוף והיו עליזים מאוד. חיים מתארס היום, ובבי שוויצר הייתה אומרת שאסור להגיע לשמחה רעבים.

כל הדרך הביתה חנקתי דמעות של תסכול. הילדים היו לבושים למחצה, למה אף אחד לא יודע להלביש בבית הזה. למה אני היחידה שיכולה לסדר לכולם את השערות ולמתוח גרביים. גם להכניס חולצות אי אפשר בלעדי?

את הצוואה של בבי לא קיימתי הערב, אנחנו נצא רעבים.

ישבתי על המיטה רועדת, לא מסוגלת להניע איבר אחרי המרתון הנורא הזה. הרצתי ילדים קדימה, עוד קדימה. קוקו נעשה לך כבר באוטובוס, העיקר להגיע בזמן.

"היה קשה?" מנדי חיך בהזדהות.

"יהיה בסדר", מלמלתי בחצי חיוך משלי. לא יכולתי יותר מזה.

בתשע ורבע התייצבנו. ליד השולחן ישבו אמא שלי וחמותי, משוחחות באנרגיה עליזה.

"את יודעת, ככה זה עם ילדים קטנים", אמא שלי חיבקה אותי. דיברה לחמותי. "יש לה משפחה ברוכה, לגילי. והיא עובדת קשה. זה לא קל. להלביש את כולם, לארגן, אה? גם אנחנו היינו ככה בשמחות".

החיוך המתוח שלי כמעט נקרע. הזכרון לקח אותי לחתונה של דודה שלי ברכה. סופרת את הימים שבועות מראש, נרגשת. מכינה לי שמלה.

אנחנו מתלבשים בנחת, אוכלים קודם חביתות כי בבי שוויצר אמרה. יוצאים מהבית, התרגשות מתפקעת בי כל הדרך. לאולם שטוף בבברשות ואור, קהל רוקד לצלילי המוזיקה. שרידי מזון שמלצרים מפנים מהשולחנות, כמה חלמתי על שניצל של חתונות.

מתברר לי שהייתה חופה, וסעודה. וכל המשפחה הצטלמה ביחד. אנחנו הגענו רק עכשיו.

לא הוגן להשוות, אלו רק אירוסים ואנחנו הגענו כבר בתשע ורבע. הילדים שלי לא חווים את מה שאני עברתי, הם סתם נהנים להתלונן עכשיו שבאנו מאוחר.

"תגידי מזל טוב לכלה, אני אחכה", חמותי אומרת. למה היא באה כל כך מוקדם, למה.

אני נושקת לה ברפיון, לגיסתי החדשה. לגיסותי הישנות. לאחיות שלי. הולכת לארח את חמותי, הילדים כולם מושכים לי בשמלה. הם רעבים. בבי שוויצר צדקה.

אני נותנת להם לאכול, חמותי עוזרת לי. אמא חוקרת בינתיים את אחת החברות של הכלה, הכלה עומדת מהצד נבוכה עד האוזניים. בושה מכלה אותי כשאני חושבת מה עובר לה בראש.

מסכנה, ניצלנו את זה שהם היו בלחץ.

באין ברירה אנחנו מומחים בניצול הזדמנויות. מזהים אנשים שחייבים לארס הרגע, מתנפלים עליהם מהמארב.

בחורה מצוינת, השדכנית שלי אמרה כנראה לאמא של מנדי. הבית קצת לא איי איי אבל בסדר, אנשים עם לב טוב וייחוס מפואר. והיא בעצמה משהו מיוחד. לא רואים עליה כלום. הוא כבר לא צעיר, תחטפי אותה עכשיו.

אולי השידוך שלנו התעכב כמה שבועות כי חמותי הייתה המחנכת שלי בכיתה גימ"ל. אולי זה דווקא קידם אותו, אולי לעולם לא אדע. לבסוף היא קיבלה את ההחלטה שנקבעה כבר ארבעים יום לפני יצירתי.

אף אחד לא אמר את זה במפורש מעולם, כמובן. מאז ועד היום אני חייבת להצדיק את העסקה הזאת - להיות גם אישה טובה, ואמא טובה. שחמותי לא תתחרט.

שאף פעם לא תעלה בה המחשבה שהגנטיקה והסביבה חזקות מהכול, אני לא יכולה להרשות את זה לעצמי.

עכשיו הילדים מלוכלכים כבר מעוגות הבר, נתלים בי ובוכים. הקטנים עצבניים מבלגן ההתארגנות, ריקי מיללת שהגענו אחרונים, מתעלמת מהמציאות, הרבה מהדודים הגיעו אחרינו. אין לי כוח להציג שיש לי סבלנות. מתי חמותי תלך כבר, למה היא הייתה צריכה כך להתאמץ. בסך הכול אירוסים של אח של כלתה.

האורחים העליזים מתחילים ללכת, המשפחה השמחה נשארת באולם. אישה אחת עייפה מדי, מתוחה מדי, ועל כן עצבנית מדי - צופה בהם מהצד.

לאה'לה ושבע האחיות הגדולות שלה נעמדות לתמונה. היא נמוכה
מכולן, הן מחבקות אותה מלמעלה, היא לא צריכה לשאת אותן על
הכתפיים שלה אף פעם.
אני מקנאה בה.

לאה'לה

שמחות הן פנס קסם גדול שמאיר את המציאות בבת אחת. מסנוור
את המפלצות עד שהן מתחבאות מבועותות מאחורי הווילונות של
האולם, זוקרות עין עקומה החוצה ולא מעזות לצאת.

נשים שמחות לוחצות ידיים, מחייכות בחוסר דאגה כאילו לא היו להן
לבטים מעולם. המפלצות לא מוותרות.

הן רומזות וקורצות ושולחות רגליים מכשילות. שואגות חרדות ומתח,
המוזיקה קולנית מדי ואף אחד לא שומע. שמחה גדולה ופשוטה שוטפת
את האולם, מתנת שמים.

הסבים והסבתות, אחיות שלה הנשואות, האחיינים. כזו משפחה
גדולה ואוהבת יש לה, לרגעים נשימתה של לאה'לה נעתקת.

אבא של החתן שקט וכפוף, פה ושם זורק משפט שגורם לסובבים אותו
לרטוט מצחוק. אבא שלה בצד השני קורן מאושר. הצלם מבזיק תמונות
עם דוד של החתן, האדמו"ר. אחר כך יפרסמו אותן בכל העלונים.

"תראי איזו שמחה מכובדת", אמא שלה קורנת. "משפחה רבישע,
חשובה. כמו שמגיע לך לאה'לה, היה שווה לחכות".

אחר כך היא מצטלמת עם חמותה בשמלת הפייטים המנצנצת, מוזרה
לטעמה אבל אף אחד לא שאל אותה. שתיהן יחד עם הרבנית על רקע
הזר, שאמא תהיה מאושרת.

"מטורף!" פייגי חברתה הטובה תלתה בזר שלה מבטים מתפעלים.
 "חמניות ושושנים זה הדבר הכי חם עכשיו. והמיקסר... יו, השקיעו
 בך, אה?"

"זה שילוב מחריד מאוד", דודה של החתן אמרה בצרידות ביקורתית
 מאחוריהן.

"מחריד או לא, זה מה שהולך עכשיו", פייגי התחצפה בקלילות הרחק
 מאוזניה של הדודה. "את יודעת, אומרים שבאמת השילוב הראשון של
 חמניות ושושנים היה טעות של 'עלעל', היא נתנה הוראות לא נכונות
 למעצבת וכמעט התעלפה כשראתה את התוצאה".

לאה'לה גיחכה. הזר היה זוועתי גם לדעתה, אבל ההתפעלות של
 האורחות שלה הייתה דווקא מלבבת.

"כבר לא היה להם זמן לתקן והם החליטו לנסות. אחרי שהזר הזה,
 תוצרת של החנות הכי יוקרתית בעיר, עמד במרכז ההשקה של רהיטי
 המעצב - כולם כבר מנסים לחקות אותו".

הן צחקו יחד.

"מושלם, אה?" חמותה איגפה אותן מאחור, זוהרת. "שעה עמדתי עליה
 היום, שהעיצוב יהיה הכי יפה שאפשר. מתאים לכלה היקרה שלנו".

לאה'לה חייכה. הסמיקה.

"אז מה, את החברה הכי טובה של לאה'לה?" חמותה ביררה בחיוניות
 עם פייגי. "איך קוראים לך מהבית? והסבתא שלך, היא הייתה ממאה
 שערים? אה, לא? אני מכירה עוד ברנד. איפה הם היו גרים?"

בדיוק פייגי שהייתה מתעלפת לפני כל אש"ף עם המחנכת והציניות
 הדקיקה שלה פגעה בכל מי מהצוות שהעזה להגיד לה משפט קצת יותר
 אישי. נגררה אחרי חמותה לעתיד של החברה שלה כשהיא אלתרה סכין
 גדולה ופרסה לבת השנה שלה פרוסה נכבדת מעוגת הוויטרינה היקרה.

"קחי, תני לה. ילדים צריך לגדל באהבה, לא בבגדים נקיים. כך אני
 גידלתי את הילדים שלי, תראי איך הם צמחו תודה להשם. חיים כזה
 יהלום, בחור יקר. באמת. כמו שמגיע ללאה'לה".

רצתה להיעלם מהאולם ברגעים האלה מול המבט של פייגי, אבל היא
כבר לא הייתה בת שמונה עשרה, וגם פייגי לא. עובדה, היא שתקה.

"זה כיף שוויגער שאוהבת אותך", היא לחשה על אוזנה של לאה'לה
לפני שהלכה. "חמותי חכמה, אריסטוקרטית כזאת. מה אני מרויחה חוץ
מביקורת כל הזמן".

מפלצת נחבאת מאחורי הווילון התגלגלה מצחוק צרוד. לאה'לה
התעלמה. "את צודקת", היא אמרה בחום. "הם אנשים מאוד טובים. אז
מה, פייגי. את מאמינה שאני כלה?"

גילי

כל הלילה ירד גשם, בבוקר שמש עליזה ייבשה את הרחובות. שלחה
קרן עליזה לכרית שלי. מה לך נרדמת, חיים התארס!

הבנו זו את זו, השמש ואני. היא ידעה שאתמול לא יכולתי להרגיש
שום דבר חוץ מאחריות וממתח. שכל השבוע האחרון היה חרדה אחת
גדולה. עכשיו היא ליטפה אותי זוהרת והתמכרנו ביחד להתרגשות
הזאת. נטלתי ידיים, השפרצתי מים רעננים לכל עבר. חיים שלי. אחי
הקטן. ואיך ההורים שלי שמחים! היא נראית מותק!

מאז ומעולם הצחיקו אותי התיאורים על אמהות שמעירות את ילדיהן
בשירה ובריקודים. סוג של אגדה אורבנית. בבתי ישראל תמיד לחוץ
וחייבים לרוץ כבר לבית הספר, הלא כן?

מתברר שיש אמהות שהבוקר גורם להן אושר כזה שהן פשוט לא
יכולות להתאפק מלשיר. עובדה, גם אני הבוקר זמזמתי בחדרים 'עוד
ישמע', וקראתי לכולם לרוץ למטבח לאכול שאריות עוגות מהאירוסים.
הם בהו בי מופתעים. מעניין מתי ריקי תהיה מספיק גדולה בשביל
לשאול את עצמה - אולי אותי - אם אתמול היית פקעת עצבים, מה
האושר הזה הבוקר?

מצב הרוח שלי הדביק את כולם, יצאתי כמה דקות לפני הזמן והקדמתי את הפקקים. פתחתי את המשרד בעצמי - כבר כמה שבועות שזה לא קרה.

"איזה חריצות!" זהבה התפעלה. "היום תהיי איתנו, מה?"

הגשתי לה פרוסה יפה מהעוגה המקושטת שאחיות של הכלה עיצבו וחילקו לנו בנדיבות, היו לפחות עשר כאלה. משפחה מוכשרת.

"היום אני מדי נרגשת", חייכתי אליה חיוכים מלאי אור. "הוא בן עשרים ושלוש, אח שלי. חיכינו כל כך שהוא יתארס כבר, אין לך מושג". על בן-ציון לא סיפרתי. לא מצאתי טעם.

"נו, ודאי שאני מבינה", היא רטנה. "אצלנו אף אחד לא מצא את שלו בן שמונה עשרה. והנכדים עוד סיפור. מה את רצה סבתא, יש לימודים, עבודה. מה שיגיע יגיע, מה הלחץ", היא חיקתה אותם. "אבל אם נחזור לענייננו, כבר שבוע שאת לא באמת כאן, גילי. העבודה חייבת להתקדם. אתמול הם צלצלו אלי וסגרנו עניין, בלילה. עדיין לא הספקתי לספר לך".

"יוווווווווווווו", התרגשתי באמת עכשיו. "זה שדרוג ענק בשבילך, נכון? את זוכרת איך התחלנו..."

היא צחקה.

כמה היסוס היה בהם, בימים הראשונים האלה. היא מזכירה לשעבר בת חמישים ושש שהמשרד שבו עבדה נסגר בפתאומיות והשאיר אותה מובטלת. אני נשואה צעירה עם תעודת הוראה, תעודת מסלול גרפיקה, ובערך שלוש עבודות מוזמנות שביצעתי במחצית השנה האחרונה.

היא התמודדה מול מעסיקים שהעדיפו מזכירות צעירות, אלסטיות עדיין. כאלו שאפשר לשלוח בקלות להכין קפה, לקנות חלב, לצלם הררי דפים במכונה החדשה.

אני התמודדתי מול מקומות עבודה שלא ספרו אותי בכלל. השוק היה רווי. מוצף. כל המחמאות שקיבלתי בלימודים התמוססו מול המציאות.

"אמרתי לעצמי - זהבה, את כבר לא בשביל להיות שכירה", היא שחזרה עכשיו בפעם האלף אולי. "שלושים וחמש שנה את ממלאת

הוראות של הבוס. את כבר לא צעירה, יש לך כוחות, יש לך דעות, מותר לך לקבל החלטות לבד". פס דק, עיקש, חתך את שפתייה.

"היית צריכה הרבה כוחות בשביל זה..." הזדהיתי איתה. קלטתי כבר מתוך שברי משפטים שבעלה ממש לא אהב את התפנית. רצה שתמשיך כך. מסודרת, פשטנית. תביא הביתה משכורת ופנסיה, בשביל מה היא צריכה לצאת לעולם הגדול.

"ישבתי עם אמא שלי אתמול", היא שיתפה אותי. "אמרתי לעובדת שלה - קחי לך את הזמן, אני איתה עכשיו. ליטפתי לה את היד. הבאתי לה בובה ישנה שהיא הייתה תופרת. אמרתי לה - אמא, את זוכרת? בעשר אצבעות יצרת את הבובה הזאת. כמה פעמים נדקרת, היית נוסעת לשוק לקנות בדים. מילאת אותה, ילדים השתעשעו בה. את זוכרת אמא?"

דמיינתי את זהבה על פאת הקש הקצוצה שלה ממלאת תפקיד ראשי בסיטואציה מלאת הרכות הזאת. כמה מפתיעה המעסיקה שלי יכולה להיות.

"הרבה היא שוקעת בתוך עצמה, אבל מול הבובה היא חייכה. הצעצועים שלה, זה חרוט לה בלב. כשאמרתי לה אז, לפני שתים עשרה שנה, אני הולכת להמשיך את המפעל שלך - אמא - כמה היא הייתה מאושרת".

להורים שלי יש בבית דובון של צעצועי דינה, אמא קנתה אותו יד שניה. בפרוטות. הילדים אוהבים אותו יותר מכול, זהבה שמחה לשמוע את זה כל פעם מחדש.

"היא השקיעה את הנשמה שלה במפעל הזה, אה?" אמרתי בהזדהות.

"כן... מה היה לאכול אז. הייתה יושבת ותופרת לבד, היינו קונים לה חוטים. החברות היו מקנאות בנו, אמא שלנו מכינה צעצועים. אבל עד שהיא הייתה מוכרת כל אחד... הנשמה יצאה.

אחר כך היא גדלה, התחילה לשווק לספקים. את יודעת, אחר כך כשהקמתי כאן את המפעל, באתי ואמרתי להם - אני הבת של דינה. כולם זכרו אותה. רצו לתת לי תנאים טובים. כולם העריכו את אמא שלי".

שמש נצנצה בעיניה. מזכירה לי את היום שבו נפגשנו לראשונה. הראיון התקיים בחדרון שכלל ריצוף מלפני חמישים שנה וחלונות מלוכלכים שאיש לא ניקה, אולי מעולם. שברי צעצועים נטושים מאי אז, שאריות בדים. מכונת תפירה עתיקה. מעסיקה קפדנית. רציתי רק לברוח, לא היה לי לאן. הייתי חייבת את המשרה הזאת.

זהבה בעצמה ניקתה הכול כשהתחלנו, מלכת הנקיון. לא רצתה להגיד לבעלה להביא עוזרת. שלא יגיד - רק הוצאות יש על המפעל הזה שלך. את העיצוב החלפנו שנים אחר כך, כשהתחלנו לגדול.

בשבועות הראשונים עיצבתי קלפים פשוטים של רביעיות עם תמונות בסיסיות. שלחתי לדפוס. טעיתי בסגירה של הקבצים, לפעמים קלטתי ברגע האחרון ולפעמים היינו צריכות לדון מי ישלם את הנזק. התייעצתי עם המורה שלי לגרפיקה ועם חברות נאמנות. למדתי הכול מחדש, שום דבר לא דומה בין מסלול לעבודה.

זהבה הלכה לסוכנים, הציעה משחקים במחיר רצפה. מכרנו סטוק לרשת הגנים שבה גיסתה עובדת. ניסינו פאזלים, בניתי קופסאות. העבודה הייתה מאומצת, חרדתי כל הזמן להיכשל. מי היה מאמין לאן נגיע בסוף.

"אמרתי לה - אמא, לא תאמיני לאן הגענו. מריצים פיילוט על הבובה שלנו, זה יזם שיש לו קשרים בכל העולם". היא נעצרה. הרגישה כנראה שדיברה יותר מדי.

לפעמים נדמה לי שאני האדם הקרוב ביותר אליה. מול האחרים היא מעמידה פני קשוחה ויכולה. אני הייתי איתה בשלבי ההתחלה המורטים, כמה כשלונות עברנו ביחד.

"טוב, עכשיו לעבודה", הבוסית שלי הפכה עניינית מאוד. "תשרטטי לי כמה הצעות למיקומים של האביזרים הטכנולוגיים. יש לך רשימה בסיסית על השולחן של כל מה שצריך להכניס. תני להם כמה כיוונים, אוקיי?"

רותי אחת שכבה במיטתה לידי. עטורת תלתלים כהים, מתבוננת בי בעיניים שחורות, פקוחות לרווחה.

פעם קראתי כתבה על אדם שהיה צורך להחליף חלק בעין שלו, אם אני לא טועה זאת הייתה העדשה. הוא בחר במצלמת וידאו במקום בעדשה רגילה, כך שכשהוא רוצה לתעד משהו נדלקת בעין שלו נורה אדומה והיא פשוט מסריטה את כל מה שהיא רואה. זוועה.

מה יישאר מהרוך של רותי כשחיישני צילום זעירים יהיו משולבים בעיניים שלה, וחיישני מגע בידים? כשיצטרכו להטעין אותה כל ערב... איפה יטעינו אותה בכלל?

"במיטה!" הברקת. אחת ההבטחות של כובה רותי הייתה מיטת עץ יפה, מגולפת, וסט מצעים תואם. אפשר יהיה בקלות לשלב בה עמדת הטענה, ואולי גם חלק מהבטרייה!

רשמתי בקדחתנות, מרוצה מעצמי. מילאתי דפים בשרטוטים ובדיאגרמות. היה היו ימים שבהם שרטטתי לסינים בתלת ממד את הבובות שאני רוצה שהם ייצרו, והם עבדו על פי השרטוטים שלי. פחות או יותר. רק שש שנים... כמה עברנו מאז!

"גילי?" מיכל צעקה לי באופן בלתי תרבותי שזהבה לגמרי לא אוהבת.

"מה נשמע?" התמתחתי מלאת סיפוק.

"יש לך אורחות", היא הודיעה.

מי יכולה לבוא לבקר אותי כאן!

אלי וחיים נצמדו זה לזה בסיום הכוילל, זוג בחורים יחיד שחוזר לישיבה בתוך נחשול אברכים. עוד חודשיים וחצי גם זה ישתנה, חיים ידע שהוא מגוחך ובכל זאת הרגיש אשם.

"קבענו תאריך לחתונה", הוא סיפר לאלי בזהירות, שלא ישמע מאחרים. "ל"ג בעומר בעזרת השם".

"ברצינות", הוא השתאה. "חשבתי שרק ליטאים מתחתנים אז. אז מה, תשאיר אותי לבד? מה יהיה עלי חיים, אה?"

"נמשיך ללמוד חברותא", חיים לא הצליח לשכנע אפילו את עצמו.

"נו, אתה הרי יודע שזה לא יהיה אותו דבר... זה שיש לך עוד אחד בגילך המתקדם בחדר, זה עולם אחר."

"יהודי אף פעם לא בודד", ברוך רוזן היה אחד האברכים החביבים ביותר בכוילל, אבל חיים לא אהב את הנטייה שלו להתערב בשיחות לא לו.

"מה אתה מסתכל עלי ככה", ברוך גער באל. "בכלל עוד כמה חודשים אתה קונה לך 'בסט פרנד' ושוכח מחיים, לא תצטרך אותו יותר."

???

כמה סקרנים כבר התקבצו סביבם. "שמעתי שהולך לצאת קמפיין מטורף", רוזן התלהב מהקהל. "חפצים שמשתילים בהם בינה מלאכותית ואתה יכול לנהל איתם שיחות כאילו היו החברים הכי טובים שלך. מי בכלל יצטרך אנשים אחר כך".

המעגל הלך וגדל. חיים תהה מה כולם יספרו בבית על האיחור שלהם אחר כך. "נו, אתה לא רציני", רבינוביץ' גיחך.

"בטח שאני רציני", רוזן נפגע. "נניח אני יושב בערב במטבח רגל על רגל. אומר אין לי כוח יותר. אין לי פרנסה, הילדים מוציאים אותי מדעתי. נמאסו עלי החיים. ספל הקפה שלי אומר - אוי, זה נורא. אני כל כך מבין אותך ברוך. מה אתה אומר, שנתקשר לנגן של אלי? הוא בדיוק סיפר לו שהוא נשאר לבד בישיבה וקשה לו כל כך".

חה חה חה הקהל הגיב.

"רבותי, אני דווקא רציני הפעם, אח שלי עובד במשרד פרסום והוא גילה לי סודות מהחדר. לדעתי זה הולך להיות הדבר הבא. במקום להשקיע באנשים, לספוג אכזבות. משהו נחמד שמוכן תמיד להקשיב לך. מה עוד אתה צריך, אחי?"

"אופס", האסימון של חיים נפל בבת אחת. "נראה לי שאחותי דיברה על זה משהו, היא עובדת במפעל שמייצר בובות כאלה לילדים".

"יפה יפה, אז בקטע של מבוגרים זה עוד בשלב הנסיוני אבל קח מילה שלי, היזם הזה הולך להתעשר בקרוב. זה סטרטאפ שכל העולם ידבר עליו, בטח מישהו יקנה אותם במיליארדים".

"שיתרום מליון אחד לאחותי", חיים הציע.

"אם זה באמת עניין רציני, איך אתה מדבר על זה חופשי?" רבינוביץ תלה בו מבט חוקר. "זה לא סוד מסחרי או משהו?"

"עקרונית אתה צודק, אבל יש ליזם מתחרה שקרוב מאוד לקו הגמר רק שהמוצר שלו עוד לא מסחרי. בדברים האלה הקצב משחק. הוא חייב להריץ עניינים, פרסומים, שמועות. להיכנס חזק לשוק לפני שהשני חוטף לו את ההישג מהאצבעות".

יה/ד'י'

טיילנו, חברה שלי מימי ואני, בין אולמות רהיטים ענקיים. בחרנו לנו מערכת ריהוט כתומה לסלון כולל כריות פילונים ירוקות לספה. מיקמנו בצדדים ארון ספרים ענק מחוטב מגבס עם תאורה בכל מדף. כשאת מרהטת בית דמיוני זה כיף, את יכולה להרשות לעצמך לקנות את הדברים הכי יקרים או מוזרים.

כשנמאס לנו עברנו לחנויות מטבחים. מימי רצתה מדיח כלים ודוחס אשפה וכל מיני שטויות פרקטיות, לי דווקא התחשק למקם נדנדה בתקרה של המטבח. תחשבו כמה נחמד לתינוק להשקיף על השיש מלמעלה. לסיכומו של עניין פתחו לנו סוף סוף את החנות של האחריות ושיפי לקחה את מגירת המקרר שבשבילה נסחבנו עד כאן.

אחרי שיצאנו משם מצאנו חנות ריצוף מלהיבה, בחרנו שיש עולמי עם דוגמת פרחים עדינה ואז המוכר העיף אותנו החוצה.

"הי, אחותי עובדת בתלפיות", נזכרתי פתאום.

"יו, אולי נלך לבקר אותה", מימי התלהבה. לשתינו לא התחשק לחזור לבית ריק.

"בחיים לא הייתי אצלה בעבודה", גיליתי לה. "נראה לי היא לא אוהבת את זה. אבל עזבי, בואי נעשה לה הפתעה".

התקשרתי לאמא, היא לא ידעה את הכתובת. ריקי אחיינית שלי הקריאה לי את הכתובת בשם אבא שלה. שאלה בשביל מה אני צריכה.

"בשביל משהו", אמרתי לה. ניתקתי.

לפני הפתח של בניין המשרדים עצרתי את מימי.

"אחותי טיפוס קשוח", בישרתי לה. "עכשיו צריך להכניס את החולצה לחצאית, לשטוף פנים יפה ולסדר את הקוקו".

היא צחקה נורא.

”גם ככה היא תמיד מתרגזת שאני שלומפרית”, עדכנתי אותה. ”אבל בסדר, היא אחות טובה. רק חושבת שהיא אמא שלי לפעמים”.

הסתכנונו בבניין הגדול והישן והמדכא הזה בין הקומות. נאבדנו אלף פעם, בסוף מצאנו את השלטת לפי התמונה של בובה רותי שהתנוססה עליו. "נראה לי שאחותי אוהבת אותה יותר מאשר את הילדים שלה", דיווחתי.

“מה, אחותך מעצבת את בובה רות? וואאאאאאוווו!” היא התרשמה.
הערך שלי הפץ בבת אחת.

המשרד היה בסדר דווקא. צבוע בוורוד עם ציורי ענק של צעצועים, וכורסאות גדולות בצורת חיות שהם שיווקו פעם. ילדותי קצת אבל חמוד.

"שלום, אני אחות של גילי", הודעתי. "איפה היא נמצאת?"

"אחות של גילי!" מישחי התלהבה שם. "איזה מתוקה את. שנייה, אני כבר אקרא לה".

בהינו בשרטוטים המעניינים שהיו לה על השולחן. ילדון שעדת ברווזים מטיילת בעקבותיו. אם היא ציירת אני צנצנת, מה היא כן מנסה לעשות?

”באמת גמרו מאוחר”, הסכמתי איתה. ”אבל רק שלא יהיה לך הרבה חומר להשלים אחר כך...”

"הכול בסדר", היא צחקה. "הסמינרים לא מסתכלים על התעודות של סוף ח"ת".

עדיף שלא יסתכלו על התעודה שלה באופן כללי, אם נדבר בכנות. אבל השם נותן לכל חיה את כלי המלחמה שלה, בזמנים האלה אני מודה להשם על הייחוס שמציל אותנו מצמתים מורכבים. זה מה שהיה חסר לנו, להתמודד גם עם הסמינר.

"מימי הייתה צריכה מגירה למקרר שלהם", יהודיתי המשיכה לפטפט. "עד תלפיות שלחו אותם, אפילו שהמקרר רק בן חצי שנה ויש עוד אחריות מלאה. נכון חוצפה?"

רשמתי לעצמי לבדוק את עניין מימי. עוד חברה חדשה? איפה ההורים שלה? למה הם מרשים את השוטטות חסרת האחריות הזאת?

זהבה הציצה מאחורינו. כבשתי את המבוכה שלי מול החולצה החצי מוכנסת של יהודיתי והגרביונים הלא ממש תואמים. זאת אחותי, היא שלומפרית והיא מתוקה. תכירי.

"אז מה, את באמת מעצבת את בובה רותי? לדודים שלי יש אותה, היא עולה המון! נכון?" החברה של יהודיתי התרגשה.

קנתה אותי בהתלהבות שלה, קנתה גם את זהבה שעמדה וצפתה בנו. גרמה לה לאשר להן להיכנס פנימה ולצפות באינסוף השרטוטים שלי. הרשיתי לעצמי הצצה זהירה בשעון, מי יחזיר לי את הזמן שאני מאבדת.

"הבובה תלך?" הן התרגשו סביבי. בחנו את החוטים, את הדפים. את הקופסאות הקטנות שפיזרתי כדי לדמות חומרה.

את יהודה ואת ריקי אף פעם לא הבאתי לכאן, הגנתי נוקשה על גדר ההפרדה בין עבודה לבית. על חוט הקשר ביני לבין יהודיתי הייתי חייבת לשמור, הוא היה הסיכוי שלה לחיים תקינים.

נשמתי עמוק כשחשבתי על זה. על בית ילדותי, והחום האינסופי שהיה בו, ואיך בכלל יכול להיות שיצאנו משם צולעים אל החיים אם כל מה שילד צריך זה אהבה.

"היא לא תלך ולא תזוז", סתמתי גולל על החלומות שלהן. ניערתי ראש מהמחשבות. בחנתי בריכוז את המיטה, תהיתי מה יהיה המקום הכי נסתר למקם בו את משטח ההטענה. אני יכולה לכסות אותו בסדין, עקרונית אפשרי שהחשמל יעבור דרכו אבל זה לא נראה לי בטיחותי מספיק. ורותי בעצמה, איפה אני יכולה לשלב בה מתכת כך שלא תבלוט? צמיד על היד? ריבוע על הגב?

רשמתי לפני לשאול את מרים. "אנחנו כן נוסיף לה מצמוץ בעיניים ומנגנון שיאפשר לה ללחוץ יד", ניחמתי את הצופות הצעירות.

"בובה לעניין", יהודיתי ציינה. "אפשר לנסות אותה? איך משכנעים אותה שכדאי להיות חברה שלי?"

"עדיין לא הכניסו בה רוח חיים", הסברתי להן. "בשביל שהיא תפעל צריך חומרה, קופסת מתכת שבתוכה מאוחסנים הנתונים של התוכנה".

החברה של יהודיתי לחצה את ידה בחום משועשע. "איך אני בינתיים? תחליף טוב?" הן צחקו ביחד. חמודות, עליזות, משוחררות מכל עול. בדיוק כמו תמי חמש עשרה שנה אחורה. אני הייתי רצינית, החברות שלי היו כבדות. מחושבות. תמי והחברות שלה עשו חיים.

רק שכשהחיים האמיתיים התחילו, הם דרשו קצת יותר מחיוך מקסים. לתמי לא היה סיכוי מלכתחילה, בשבילה עדיין לא הייתי אחות גדולה.

מדדתי את הגב של רותי, הנחתי עליו דיסק אונקי וסימנתי לעצמי. זה בערך הגודל של החומרה שהיא צריכה לשאת.

יהודיתי והחברה שלה פטפטו סביבי באוקטבות נערטיות בלתי נסבלות. פזלתי חוששת, מחכה לזהבה שתבוא. למה היא לא מסלקת אותן? לא רוצה לעשות בעצמי את העבודה השחורה.

המיטה של רותי תהיה פתרון גאוני לעמדת הטענה, גם לחלק הכבד והמשמעותי יותר של החומרה.

כאב לי הראש כשחשבתי על המאוורר ועל החיישנים הנוספים. איך נסגור את רותי אחרי הכנסת החומרה? בתפירה, בהדבקה? הכי טוב

יהיה להשתמש בטכניקת המסה, כך הסגירה תהיה חלקה ומושלמת לחלוטין. או שאולי הם ירצו אופציה לפתוח ולתקן?

לא יכולתי לחשוב כששתי התרנגולות החביבות קרקרו לי ליד האוזניים. לכו כבר, התאפקתי.

הן מיששו, חפרו, התענינו. שאלו.

"כרגע התוכנה עוד לא מושלמת", הסברתי להן. "עבדו עליה די הרבה זמן אבל עדיין לא ניסו אותה בשטח. למה שהם עומדים לעשות עכשיו קוראים הרצה - מייצרים את המוצר במהדורה מוגבלת ובודקים את התגובות של הצרכנים".

"כמו כל הטעמים המוזרים שהחברות מייצרות רק לחופש?" מימי ביררה.

"כנראה הן בודקות איך הציבור מגיב לטעמים האלה", הסברתי לה. "אבל הבובות שלנו יהיו מצוידות במנגנון יותר משוכלל. תחשבי שאת טועמת נניח ביסלי עגבניית שרי, ומקמטת את האריזה בגועל, ואז החברה מקבלת משוב אוטומטי שהטעם לא מוצלח".

עיניה של יהודיתי נצצו.

"לבובה שלנו יהיה מנגנון כזה", הלהבתי אותה. "המודל שלה מתעדכן כל הזמן לפי התגובות של המשתמשים. נניח ילד אומר לה - 'את מעצבנת', המפתחים שלה מבינים שהיא לא עשתה טוב את התפקיד. הוא אומר 'את חמודה', זה פידבק חיובי והתוכנה מבינה להמשיך באותה צורה".

"אפשר גם ללחוץ לה יד אם היא מוצלחת ולתת לה סטירה אם לא", יהודיתי הציעה בפרצוף תם.

"חזקה אחותך", מיכל צחקה מאחורי. "דווקא רעיון לא רע, את לא חושבת? ילדים יאהבו את זה, צריך להציע לחברה".

"זה לא חינוכי עבור הילדים", זהבה התנגדה. "לסטור למי שלא מוצא חן בעיניך? אנחנו לא ניתן לזה יד".

הן צחקו שוב. יש לה נטייה להיסחף למילים גבוהות פה ושם.
"יו, איך הייתי רוצה בובה כזאת", יהודיתי התלהבה. "הייתי יורדת עליה כמו שצריך".
"גילי, אני צריכה לדבר איתך", זהבה הופיעה מאחורי, הנייד שלה שמוט בין שתי אצבעות. המבט שלה אמר - תפני אותן מכאן כבר.
שתקתי, חיכיתי. יהודיתי תהיה חייבת ללמוד להבין רמזים.
"לאחותך נמאס מאיתנו", מימי הבינה במקומה. משכה אותה. המצפון צעק שאני צריכה ללוות אותן, שלא תחזורנה לבד. זהבה נראתה גרוע, היא חיכתה לי. בחרתי בה, הייתי שוב אשמה.